

ՀԱՐՑԱԾԱՐ

ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ

Հարց 1. Ովքե՞ր են նշանակում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներին՝ Պատասխան՝ Ազգային ժողովում խմբակցություն ունեցող կուսակցությունները (կուսակցությունների դաշինքները) և համապատասխան ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովը:

Հարց 2. Նշվածներից ո՞րն է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի լիազորություն՝ Պատասխան՝ կազմակերպում է ընտրությունների և հանրաքվեների քվեարկությունը, ամփոփում քվեարկության արդյունքներն ընտրական տեղամասում:

Հարց 3. Հերթական ընտրությունների դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անդամներ նշանակելու մասին հայտերը Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում են՝ Պատասխան՝ քվեարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 30, և ոչ ուշ, քան 25 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

Հարց 4. Ընտրական հանձնաժողովի նիստը ե՞րբ է համարվում իրավազոր՝ Պատասխան՝ եթե նիստին ներկա են հանձնաժողովի անդամների կեսից ավելին:

Հարց 5. Տեղամասային կենտրոնում միմյանցից ի՞նչ հեռավորությամբ են տեղադրվում քվեարկության խցիկները՝ Պատասխան՝ միմյանցից առնվազն 1 մետր հեռավորությամբ:

Հարց 6. Քվեարկության օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում կազմված ընտրողների լրացուցիչ ցուցակի յուրաքանչյուր էջ ստորագրվում և կնքվում է՝ Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի կողմից:

Հարց 7. Ընտրական հանձնաժողովի որոշումը ե՞րբ է համարվում ընդունված՝ Պատասխան՝ եթե կողմ են քվեարկել նիստին ներկա հանձնաժողովի անդամների թվի կեսից ավելին:

Հարց 8. Ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ քվեարկության ընթացքում նաև քվեարկության սենյակում կարող են ներկա գտնվել՝ Պատասխան՝ յուրաքանչյուր միջազգային կազմակերպությունից մինչև 2 դիտորդ՝ թարգմանչի ուղեկցությամբ, իսկ յուրաքանչյուր տեղական կազմակերպությունից՝ 1 դիտորդ, իսկ համատեղ դիտորդական առաքելություն իրականացնող կազմակերպություններից միասնական՝ 2 դիտորդ:

Հարց 9. Ե՞րբ է հրավիրվում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի առաջին նիստը՝ Պատասխան՝ հանձնաժողովի կազմավորման օրվանից հետո՝ 3-րդ օրը, ժամը 12-00-ին:

Հարց 10. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամներին ըստ գտնվելու վայրի ընտրական տեղամասի ընտրողների ցուցակներում ընդգրկելու մասին դիմումը լիազոր մարմին կարող է ներկայացվել՝ Պատասխան՝ քվեարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 12 օր առաջ՝ մինչև ժամը 14.00-ն:

Հարց 11. Քվեարկության օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում կազմվող ընտրողների լրացուցիչ ցուցակում ընտրողին ընդգրկելու համար հիմք համարվող փաստաթղթերը կցվում են՝ Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից կազմվող լրացուցիչ ցուցակին:

Չարք 12. Արտահերթ ընտրությունների դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անդամներ նշանակելու մասին հայտերը Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով ներկայացվում են՝ Պատասխան՝ քվեարկության օրվանից ոչ շուտ, քան 20, և ոչ ուշ, քան 18 օր առաջ՝ մինչև ժամը 18.00-ն:

Չարք 13. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը մեկնագամյա օգտագործման պարկերը և մյուս ընտրական պարագաները քվեարկության ավարտից հետո՝ Պատասխան՝ ոչ ուշ, քան 14 ժամվա ընթացքում, ներկայացնում են ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով:

Չարք 14. Վստահված անձն իրավունք ունի՝ Պատասխան՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով մասնակցելու հանձնաժողովի նիստերին, քվեարկության ընթացքում ներկա գտնվելու քվեարկության սենյակում:

Չարք 15. Ինչպե՞ս կարող են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամները ընդգրկվել իրենց ընտրական տեղամասի՝ ըստ գտնվելու վայրի ընտրողների ցուցակում՝ Պատասխան՝ իրենց նշանակող կուսակցության կամ ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովի նախագահի դիմումի հիման վրա:

Չարք 16. Իրավունք ունի՞ արդյոք տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը սահմանափակելու քվեարկության սենյակում միաժամանակ գտնվող ընտրողների թիվը՝ Պատասխան՝ այո, եթե քվեարկության սենյակում գտնվող ընտրողների թիվն այնքան է, որ ակնհայտորեն խաթարվում է քվեարկության բնականոն ընթացքը:

Չարք 17. Եթե ընտրողը ներկայացրել է այլ անձի անձը հաստատող փաստաթուղթ, ապա՝ Պատասխան՝ մասնագետն այդ մասին տեղեկացնում է հանձնաժողովի նախագահին, ով քվեարկության սենյակ է հրավիրում ոստիկանության ծառայողներին, որոնք ձեռնարկում են օրենքով սահմանված միջոցներ:

Չարք 18. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը՝ Պատասխան՝ պարտավոր է ստորագրել քվեարկության արդյունքների արձանագրությունները:

Չարք 19. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամները կարող են ընդգրկվել իրենց ընտրական տեղամասի՝ ըստ գտնվելու վայրի ընտրողների ցուցակում՝ Պատասխան՝ միայն Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ:

Չարք 20. Քվեարկության օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներն ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներին հաղորդում են՝ Պատասխան՝ ընտրական տեղամասում քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների թիվը:

Չարք 21. Ընտրողի անձը հաստատող փաստաթղթի վավերականության ժամկետի ավարտը՝ Պատասխան՝ հիմք չէ նրան քվեարկության չթողնելու համար, բացառությամբ՝ այն դեպքի, երբ տեխնիկական սարքավորումում առկա տեղեկություններից պարզվում է, որ ընտրողն ունի այլ՝ վավերականության ժամկետը չլրացած, անձը հաստատող փաստաթուղթ:

Չարք 22. Եթե ընտրողը չի ներկայացնում քվեարկության կտրոնը, ապա հանձնաժողովի համապատասխան անդամը՝

Պատասխան` տեղեկացնում է տեղամասային հանձնաժողովի նախագահին, որն ընտրողից վերցնում է քվեարկության ծրարը, անհապաղ մարում է` առանց պարունակությունը ստուգելու:

Հարց 23. Դիտորդին, զանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցչին տեղամասային կենտրոնից դուրս հրավիրելու դեպքում`

Պատասխան` գրանցամատյանում կատարվում է համապատասխան գրառում` նշելով պատճառները:

Հարց 24. Ո՞ր դեպքում է Էկրանին հայտնվում կարմիր նշան`

Պատասխան` եթե ընտրողն իր անձը հաստատող որևէ փաստաթղթով արդեն իսկ մասնակցել է քվեարկությանը:

Հարց 25. Եթե հանձնաժողովի անդամը, վստահված անձը կամ դիտորդը համարում են, որ քվեարկության նախապատրաստման, քվեարկության և արդյունքների ամփոփման ընթացքում տեղի է ունեցել Ընտրական օրենսգրքով նախատեսված կարգի խախտում, ապա`

Պատասխան` իրավունք ունի պահանջելու, որ իր գնահատականն արձանագրվի տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

Հարց 26. Մասնագետի ժամանակավոր բացակայության դեպքում ո՞վ կարող է նրան փոխարինել`

Պատասխան` հանձնաժողովի նախագահը կամ նրա հանձնարարությամբ հանձնաժողովի այլ անդամ:

Հարց 27. Համամասնական ընտրակարգով ընտրություններին`

Պատասխան` տպագրվում են ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցության համար միևնույն չափերի առանձին քվեաթերթիկներ:

Հարց 28. Չորամասում հաշվառված ընտրողների ցուցակները տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կողմից բացվում են միայն`

Պատասխան` քվեարկության օրը, այն պահին, երբ ընտրական տեղամաս են այցելում զորամասի ցուցակում ընդգրկված ընտրողները:

Հարց 29. Ընտրողի կողմից կատարած քվեարկության մասին որևէ ձևով տեղեկանալը`

Պատասխան` արգելվում է:

Հարց 30. Մինչև քվեարկության սկսվելը տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպված տեղեկանքը`

Պատասխան` սոսնձվում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

Հարց 31. Ընտրական օրենսգրքի պահանջներն այն եղանակով խախտելու դեպքում, որն Էապես խաթարում է ընտրական հանձնաժողովի բնականոն աշխատանքը կամ քվեարկության բնականոն ընթացքը`

Պատասխան` ՉԼՄ ներկայացուցիչը կարող է հեռացվել հանձնաժողովի նիստից:

Հարց 32. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը նշվածներից ո՞րն են առձեռն ներկայացնում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով`

Պատասխան` արձանագրության մեկ ֆաղվածք:

Հարց 33. Համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի ընտրությունների ժամանակ ընտրական հանձնաժողովի նիստին և քվեարկության ընթացքում քվեարկության սենյակում կարող են ներկա գտնվել`

Պատասխան` համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի յուրաքանչյուր թեկնածուի մեկ վստահված անձ:

Չափ 34. Ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների արձանագրությունից քաղվածքը տրվում է՝

Պատասխան՝ վավերացված հանձնաժողովի նախագահի և քարտուղարի ստորագրություններով և հանձնաժողովի կնիքով:

Չափ 35. Համամասնական ընտրակարգով անցկացվող ընտրությունների դեպքում ո՞ր քվեաթերթիկն է անվավեր՝

Պատասխան՝ եթե ներառում է գրառում կամ նշում, կամ ծրարում, քվեաթերթիկից բացի, առկա է այլ իր:

Չափ 36. Ընտրողի գրանցումն իրականացնող հանձնաժողովի անդամն ընտրողների ցուցակի համապատասխան սյունակում և քվեարկության կտրոնի վրա դնում է՝

Պատասխան՝ իր անհատական կնիքը:

Չափ 37. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը ո՞ր դեպքում իրավունք ունի ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների վերահաշվարկի մասին դիմում ներկայացնելու՝

Պատասխան՝ եթե արձանագրությունում քվեարկության արդյունքների ամփոփման կարգի վերաբերյալ կատարել է գրառում՝ հատուկ կարծիք ունենալու մասին:

Չափ 38. Ինքնաստանձվող դրոշմանիշ փակցնող և քվեատուփի համար պատասխանատու անդամը քվեարկության ծրարը քվեատուփի մեջ գցելու հնարավորություն է ընձեռում միայն՝

Պատասխան՝ ծրարի կտրվածքի միջով քվեաթերթիկի վրա ինքնաստանձվող դրոշմանիշը փակցնելուց հետո:

Չափ 39. Քվեարկության ավարտից՝ 20:00-ից, հետո ու՞մ մուտքն է արգելվում քվեարկության սենյակ՝

Պատասխան՝ ընտրողների:

Չափ 40. Քվեարկությունը սկսվելուց առաջ մասնագետը տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպում է՝

Պատասխան՝ տվյալ տեխնիկական սարքավորման միջոցով գրանցված ընտրողների բացակայությունը հավաստող տեղեկանք:

Չափ 41. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը նշվածներից ո՞ր գործողությունն է կատարում քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստում՝ ժամը 20.00-ից մինչև քվեատուփը բացելը՝

Պատասխան՝ փաթեթավորում և կնքում է հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները, դրանք տեղավորում ընտրական փաստաթղթերի պարկում:

Չափ 42. Ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորություն չունեցող ընտրողն իրավունք ունի հանձնաժողովի նախագահին տեղեկացնելուց հետո քվեարկության խցիկ հրավիրելու այլ անձի, որը չպետք է լինի՝

Պատասխան՝ ընտրական հանձնաժողովի անդամ:

Չափ 43. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գործողությունները՝ քվեարկության ծրարի մեջ մեկից ավելի քվեաթերթիկներ հայտնաբերելու դեպքում՝

Պատասխան՝ հաշվարկում ընդգրկվում է միայն ինքնաստանձվող դրոշմանիշով քվեաթերթիկը:

Չափ 44. Ընտրողը քվեաթերթիկը լրացնում է կամ քվեաթերթիկներից մեկն ընտրում է՝

Պատասխան՝ գաղտնի՝ քվեարկության խցիկում:

Չարք 45. Ընտրական հանձնաժողովի անդամի գործողություններն ընտրողի կողմից քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու կամ վնասելու դեպքում՝
Պատասխան՝ հանձնաժողովի նախագահի հանձնարարությամբ ընտրողին հատկացնում է նոր քվեաթերթիկ (քվեաթերթիկներ):

Չարք 46. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը նշվածներից ո՞ր վիճակահանությանը չեն մասնակցում՝
Պատասխան՝ հանձնաժողովի անդամների միջև գործառույթների բաշխման:

Չարք 47. Եթե քվեարկության նախապատրաստման ընթացքում կատարվել է Ընտրական օրենսգրքով նախատեսված կարգի խախտում, ապա ո՞վ իրավունք ունի պահանջելու, որ իր գնահատականն արձանագրվի գրանցամատյանում.
Պատասխան՝ դիտորդը:

Չարք 48. Ընտրողի համար անձը հաստատող փաստաթուղթ է համարվում՝
Պատասխան՝ ոչ կենսաչափական անձնագիրը:

Չարք 49. Միևնույն անձը ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորություն չունեցող քանի՞ ընտրողի կարող է օգնել՝
Պատասխան՝ միայն մեկ:

Չարք 50. Ընտրողների գրանցումն իրականացնող հանձնաժողովի անդամը վերցնում է քվեարկության կտրոնը, այնուհետև՝
Պատասխան՝ ընտրողների ցուցակում գտնում է ընտրողի տողը և իր անհատական կնիքն է դնում համապատասխան սյունակում, որից հետո անհատական կնիքով կնքում քվեարկության կտրոնը և այն փոխանցում ընտրողին:

Չարք 51. Ընտրողի գործողությունները քվեաթերթիկը սխալ լրացնելու կամ վնասելու դեպքում՝
Պատասխան՝ դիմում է հանձնաժողովի նախագահին՝ նոր քվեաթերթիկ (քվեաթերթիկներ) ստանալու համար:

Չարք 52. Ընտրական տեղամասում ընտրողների ընդհանուր թիվը հավասար է՝
Պատասխան՝ լրացուցիչ ցուցակների ընտրողների և ընտրողների ցուցակում ընդգրկված ընտրողների թվերի գումարին:

Չարք 53. Չինձառայողները քվեարկում են՝
Պատասխան՝ տեղամասային կենտրոնում:

Չարք 54. Ե՞րբ և ինչպե՞ս է իրականացվում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամների միջև գործառույթների բաշխումը՝
Պատասխան՝ քվեարկության օրը ժամը 7.00-ին՝ վիճակահանությամբ:

Չարք 55. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը նշվածներից ո՞ր գործողությունն է կատարում քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստում՝ ժամը 20.00-ից մինչև քվեատուփը բացելը՝

Պատասխան` հաշվում է չօգտագործված ինքնաստանդվող դրոշմանիշերը, փաթեթավորում, փաթեթը կնքում և տեղադրում է պարկում:

Հարց 56. Վստահված անձինք, դիտորդները, այցելուները, գանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչները`

Պատասխան` կարող են լուսանկարել, տեսանկարահանել քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացը:

Հարց 57. Ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորությունն չունեցող ընտրողին օգնող անձի տվյալները գրառվում են`

Պատասխան` տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

Հարց 58. Տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններն անցկացվում են`

Պատասխան` մեծամասնական կամ համամասնական ընտրակարգով:

Հարց 59. Մինչև 4000 ընտրող ունեցող համայնքի ավագանու ընտրություններին`

Պատասխան` տպագրվում է մեկ քվեաթերթիկ, որում նշվում են ընտրություններին մասնակցող թեկնածուների ազգանունը, անունը, հայրանունը` ըստ այբբենական հերթականության:

Հարց 60. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը նշվածներից ո՞ր գործողությունն է կատարում քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստում` ժամը 20.00-ից մինչև քվեատուփը բացելը`

Պատասխան` ընտրողների ցուցակում ընտրողների ստորագրությունների հիման վրա հաշվում է քվեարկության մասնակիցների ընդհանուր թիվը:

Հարց 61. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը նշվածներից ո՞րն են առձեռն ներկայացնում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով`

Պատասխան` հանձնաժողովի կնիքը:

Հարց 62. Ե՞րբ է ընտրողների գրանցումն իրականացվում առանց տեխնիկական սարքավորման կիրառման`

Պատասխան` տեխնիկական սարքավորման խափանման կամ չլինելու պարագայում:

Հարց 63. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներից և քվեարկողներից բացի, ովքե՞ր կարող են ներկա գտնվել քվեարկության սենյակում`

Պատասխան` վստահված անձինք և դիտորդները:

Հարց 64. Քվեաթերթիկի վավերականության վերաբերյալ առարկության դեպքում քվեարկության է դրվում`

Պատասխան` հանձնաժողովի անդամի առաջարկությունը:

Հարց 65. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներից և քվեարկողներից բացի, ովքե՞ր կարող են ներկա գտնվել տեղամասային կենտրոնում`

Պատասխան` վերադաս ընտրական հանձնաժողովների անդամները:

Հարց 66. Ո՞ր դեպքում է Եկրանին հայտնվում դեղին նշան`

Պատասխան` եթե ընտրողը գրանցված չէ տվյալ ընտրական տեղամասի ընտրողների ցուցակում:

Հարց 67. Մեծամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի ընտրությունների դեպքում քվեաթերթիկն անվավեր է, եթե՝
Պատասխան՝ բացի քվեարկության համար Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի սահմանած կամ դրան նմանվող նշանից, ներառում է ավելորդ գրառում:

Հարց 68. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը նշվածներից ո՞ր գործողությունն է կատարում քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստում ժամը 20.00-ից մինչև քվեատուվիը բացելը՝
Պատասխան՝ առանձին-առանձին հաշվում է ընտրողներից ստացված տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպված և համարակալված քվեարկության կտրոնները, փաթեթավորում, փաթեթները կնքում և տեղադրում է պարկում:

Հարց 69. Ընտրելու իրավունք ունեցող անձն ընդգրկվում է ընտրողների ցուցակում, եթե՝
Պատասխան՝ քվեարկության օրվան նախորդող 6 ամսվա ընթացքում ունեցել է անձը հաստատող վավեր փաստաթուղթ:

Հարց 70. Համամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքների ավագանիների ընտրությունների ժամանակ քվեարկության սենյակում կարող է ներկա գտնվել ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի՝
Պատասխան՝ միայն մեկ վստահված անձ:

Հարց 71. Քվեարկության արդյունքներն ամփոփելիս չսահմանված նմուշի քվեաթերթիկները՝
Պատասխան՝ հաշվի չեն առնվում և չեն հաշվարկվում:

Հարց 72. Ընտրողը քվեարկությանը մասնակցում է՝
Պատասխան՝ անձամբ:

Հարց 73. Ո՞ր դեպքում է տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը լրացնում համարակալված կտրոնը՝
Պատասխան՝ քրեակատարողական հիմնարկում քվեարկության ժամանակ:

Հարց 74. Նշվածներից ո՞րն է դրվում մեկանգամյա օգտագործման պարկի մեջ՝
Պատասխան՝ հաշվարկված և տեսակավորված քվեաթերթիկները:

Հարց 75. Հանձնաժողովի նախագահից բացի, ովքե՞ր իրավունք ունեն ստորագրելու հաշվարկված և տեսակավորված քվեաթերթիկների փաթեթների վրա՝
Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի մյուս անդամները և վստահված անձինք:

Հարց 76. Մինչև ինքնաստանձվող դրոշմանիշը քվեարկության ծրարի կտրվածքի միջով քվեաթերթիկին փակցնելը, ինքնաստանձվող դրոշմանիշ փակցնող և քվեատուվիի համար պատասխանատու անդամը ընտրողից պետք է ստանա՝
Պատասխան՝ քվեարկության կտրոնը:

Հարց 77. Ձերբակալված ընտրողները՝
Պատասխան՝ քվեարկությանը մասնակցում են շրջիկ արկղի միջոցով:

Հարց 78. Ընտրական փաստաթղթերի մեկանգամյա օգտագործման պարկը սահմանված կարգով փակելու համար պատասխանատու է՝

Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը:

Հարց 79. Եթե քվեարկության ընթացքում կատարվել է Ընտրական օրենսգրքով նախատեսված կարգի խախտում, ապա ո՞վ իրավունք ունի պահանջելու, որ իր գնահատականն արձանագրվի գրանցամատյանում՝

Պատասխան՝ վստահված անձը:

Հարց 80. Մեծամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամի ընտրությունների դեպքում քվեաթերթիկն անվավեր է, եթե՝

Պատասխան՝ մեկից ավելի թեկնածուի օգտին Նշումներ է ներառում:

Հարց 81. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը կամ վերջինիս հանձնարարությամբ հանձնաժողովի քարտուղարը ե՞րբ են բացում շրջիկ արկղը՝

Պատասխան՝ ոչ ուշ, քան մինչև ժամը 20.00-ն:

Հարց 82. Քվեարկության ավարտից հետո՝ մինչև ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրություն կազմելը, տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստը՝

Պատասխան՝ չի կարող ընդհատվել:

Հարց 83. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը և քարտուղարը Նշվածներից ո՞րն են առձեռն ներկայացնում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողով՝

Պատասխան՝ հանձնաժողովի գրանցամատյանը և քվեարկության արդյունքների արձանագրության երկու օրինակը:

Հարց 84. Ո՞վ և որտե՞ղ է փակցնում ինքնաստսնձվող դրոշմանիշը՝

Պատասխան՝ քվեատուևի համար պատասխանատու հանձնաժողովի անդամն առանց քվեարկության ծրարն ընտրողից վերցնելու քվեարկության ծրարի կտրվածքի միջով ինքնաստսնձվող դրոշմանիշը փակցնում է քվեաթերթիկին:

Հարց 85. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը Նշվածներից ո՞ր գործողությունն է կատարում քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստում՝ ժամը 20.00-ից մինչև քվեատուևի բացելը՝

Պատասխան՝ առանց հաշվելու փաթեթավորում է չօգտագործված քվեաթերթիկները:

Հարց 86. Ե՞րբ է ընտրողների գրանցումն իրականացվում առանց տեխնիկական սարքավորման կիրառման՝

Պատասխան՝ շրջիկ արկղով քվեարկության ժամանակ:

Հարց 87. Մեծամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքի ղեկավարի ընտրությունների դեպքում քվեաթերթիկն անվավեր է, եթե՝

Պատասխան՝ ակնհայտ խախտված է քվեաթերթիկում Նշում կատարելու սահմանված ձևը:

Հարց 88. Էլեկտրոնային եղանակով չեն կազմվում և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին տրամադրվող տեխնիկական սարքավորման մեջ չեն ներբեռնվում՝

Պատասխան՝ ձեռքակալված անձանց պահելու վայրում կազմվող ընտրողների ցուցակները:

Հարց 89. Քանի՞ օրինակից է կազմվում ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը՝

Պատասխան՝ չորս օրինակից:

Հարց 90. Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ ընտրական հանձնաժողովի նիստին և քվեարկության ընթացքում քվեարկության սենյակում կարող է ներկա գտնվել ընտրություններին մասնակցող յուրաքանչյուր կուսակցության, կուսակցությունների դաշինքի՝

Պատասխան՝ մինչև երկու վստահված անձ:

Հարց 91. Ո՞ր քվեաթերթիկն է համարվում սահմանված նմուշի քվեաթերթիկ՝

Պատասխան՝ ընտրական հանձնաժողովի կողմից հաստատված նմուշի այն քվեաթերթիկը, որը հանվել է ծրարից և որի վրա փակցված է այդ ընտրական տեղամասի ինքնաստանձվող դրոշմանիշը:

Հարց 92. Միաժամանակ համայնքի ղեկավարի և ավագանու ընտրությունների դեպքում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովն առաջին հերթին ամփոփում է՝

Պատասխան՝ համայնքի ավագանու ընտրության քվեարկության արդյունքները:

Հարց 93. Ինքնուրույն քվեարկելու հնարավորություն չունեցող ընտրողն իրավունք ունի հանձնաժողովի նախագահին տեղեկացնելուց հետո քվեարկության խցիկ հրավիրելու այլ անձի, որը չպետք է լինի՝

Պատասխան՝ դիտորդ:

Հարց 94. Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ քվեարկության արդյունքների արձանագրությունը ովքե՞ր կարող են լուսանկարել կամ տեսանկարահանել՝

Պատասխան՝ քվեարկության արդյունքների ամփոփման նիստին ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձինք:

Հարց 95. Ո՞ր դեպքում է հանձնաժողովի անդամը լրացնում համարակալված կտրոնը՝

Պատասխան՝ շրջիկ արկղով քվեարկության ժամանակ:

Հարց 96. Նշվածներից ո՞րն է դրվում մեկանգամյա օգտագործման պարկի մեջ՝

Պատասխան՝ հանձնաժողովի անդամների անհատական կնիքները:

Հարց 97. Ազգային ժողովի, համամասնական ընտրակարգով անցկացվող համայնքների ավագանիների ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների ընտրական ցուցակում ընդգրկված թեկնածուները՝

Պատասխան՝ չեն կարող ունենալ վստահված անձ:

Հարց 98. Ե՞րբ է ընտրողների գրանցումն իրականացվում առանց տեխնիկական սարքավորման կիրառման՝

Պատասխան՝ քրեակատարողական հիմնարկում քվեարկության ժամանակ:

Հարց 99. Ընտրողի համար անձը հաստատող փաստաթուղթ է համարվում՝

Պատասխան՝ Նույնականացման քարտը:

Հարց 100. Քվեարկության արդյունքներն ամփոփելիս ի՞նչ գործողություն է կատարում տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը քվեարկության ծրարի վրա ավելորդ գրառում լինելու դեպքում՝

Պատասխան՝ քվեաթերթիկը ծրարից չի հանվում, քվեարկության ծրարը դրանում գտնվող քվեաթերթիկի հետ անհապաղ մարվում է:

Հարց 101. Ընտրողի համար անձը հաստատող փաստաթուղթ է համարվում՝
Պատասխան` կենսաչափական անձնագիրը:

Հարց 102. Ընտրական հանձնաժողովների նիստերին, ինչպես նաև քվեարկության ամբողջ ընթացքում քվեարկության սենյակում իրավունք ունեն ներկա գտնվելու՝
Պատասխան` զանգվածային լրատվության միջոցների ներկայացուցիչները:

Հարց 103. Ովքե՞ր են համարվում այցելուներ՝
Պատասխան` ՀՀ-ում հավատարմագրված դիվանագիտական և հյուպատոսական ներկայացուցչությունների և այլ պետությունների ընտրական մարմինների ներկայացուցիչները:

Հարց 104. Էլեկտրոնային եղանակով չեն կազմվում և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին տրամադրվող տեխնիկական սարքավորման մեջ չեն ներբեռնվում՝
Պատասխան` քրեակատարողական հիմնարկում կազմվող ընտրողների ցուցակները:

Հարց 105. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահն ընտրողների ցուցակը փակցնում է տեղամասային կենտրոնում՝ բոլորի համար տեսանելի տեղում՝
Պատասխան` քվեարկության օրվանից 2 օր առաջ:

Հարց 106. Ընտրողների ցուցակները տեղամասային կենտրոնում մնում են փակցված՝
Պատասխան` մինչև քվեարկությանը հաջորդող յոթերորդ օրը:

Հարց 107. Քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ո՞ր ցուցակները չեն հրապարակվում՝
Պատասխան` զորամասում, քրեակատարողական հիմնարկում և ձերբակալված անձանց պահելու վայրում կազմվող՝ ընտրողների ստորագրված ցուցակները:

Հարց 108. Ազգային ժողովի ընտրությունների ժամանակ քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ստորագրված ցուցակները՝
Պատասխան` հրապարակվում են Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

Հարց 109. Քվեարկության օրն ընտրողների լրացուցիչ ցուցակը կազմվում է, եթե քվեարկության օրն ընտրական տեղամաս են ներկայանում ընտրողներ, որոնք ընդգրկված չեն ընտրողների ցուցակներում և ներկայացնում են՝
Պատասխան` լիազոր մարմնի տեղեկանք կամ դատական ակտ:

Հարց 110. Արգելվում է նախընտրական քարոզչություն կազմակերպելը կամ կատարելը, ցանկացած բնույթի քարոզչական նյութ տարածելը՝
Պատասխան` ընտրական հանձնաժողովների անդամներին:

Հարց 111. Քվեարկության օրը քվեարկության սենյակում ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձինք իրավունք ունեն ինքնուրույն կատարելու քաղվածքներ և նշումներ ընտրական փաստաթղթերից, բացառությամբ՝
Պատասխան` քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ցուցակների, քվեարկության կտրոնների:

Հարց 112. Դիտորդը, այցելուն, զանգվածային լրատվության միջոցի ներկայացուցիչն իրավունք չունեն՝
Պատասխան` ցուցումներ տալ ընտրական հանձնաժողովի անդամներին:

Հարց 113. Քվեարկության սենյակում ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձինք քվեարկության ընթացքում՝ քվեարկության սենյակում ներկա գտնվելու համար՝
Պատասխան՝ պարտավոր են գրանցվել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

Հարց 114. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամը գործում է՝
Պատասխան՝ անկախ և չի ներկայացնում իրեն նշանակողին:

Հարց 115. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամները հանձնաժողովի առաջին նիստում՝
Պատասխան՝ ստորագրում են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամի իրավունքների և պարտականությունների ծանոթացման տեքստը:

Հարց 116. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին, հանձնաժողովի քարտուղարին կամ անդամին վարձատրություն չի տրվում՝
Պատասխան՝ եթե նա չի ստորագրել ընտրական տեղամասում քվեարկության արդյունքների արձանագրությունները:

Հարց 117. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահին, հանձնաժողովի քարտուղարին կամ անդամին վարձատրություն չի տրվում՝
Պատասխան՝ եթե նրա լիազորությունները վաղաժամկետ դադարել են:

Հարց 118. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի կազմում կարող են ընդգրկվել՝
Պատասխան՝ ընտրական իրավունք ունեցող և ընտրական հանձնաժողովում ընդգրկվելու որակավորման վկայական ունեցող անձինք:

Հարց 119. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի լիազորությունները դադարում են՝
Պատասխան՝ ընտրության ավարտից հետո՝ համապատասխան ընտրական հանձնաժողովի կողմից ընտրության արդյունքները ամփոփվելուց 7 օր հետո, բացառությամբ՝ Ազգային ժողովի ընտրության երկրորդ փուլ անցկացվելու դեպքի:

Հարց 120. Ընտրական հանձնաժողովների անդամներն ընտրական հանձնաժողովների նիստերին, քվեարկության օրը քվեարկության սենյակում ներկա գտնվելու իրավունք ունեցող անձինք, մասնագետը՝
Պատասխան՝ վերնազգեստի վրա պարտադիր կարգով տեսանելի ձևով կրում են ներկա գտնվելու իրավունքը հավաստող վկայական:

Հարց 121. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամի կողմից Ընտրական օրենսգրքի պահանջները խախտելու դեպքում՝
Պատասխան՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն ուժը կորցրած է ճանաչում ընտրական հանձնաժողովում ընդգրկվելու համապատասխան որակավորման վկայական ստացած անձի որակավորման վկայականը:

Հարց 122. Տեղաշարժման (հենաշարժական) դժվարություններ ունեցող ընտրողներն իրենց նախընտրած վայրի ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին դիմումը լիազոր մարմին կարող են ներկայացնել՝
Պատասխան՝ քվեարկության օրվանից ոչ ուշ, քան 12 օր առաջ՝ մինչև ժամը 14.00-ն՝ նշելով մատչելի ընտրական տեղամասի համարը:

Չարք 123. Տեղամասի ընտրողների ցուցակում համարակալման շարունակականությամբ առանձին բաժնում ներառվում է՝

Պատասխան՝ Նախընտրած վայրի մատչելի ընտրական տեղամասում ընդգրկված ընտրողների ցուցակը:

Չարք 124. Իրենց տեղամասային կենտրոնում քվեարկելու անհնարինության դեպքում տեղաշարժման (հենաշարժական) դժվարություններ ունեցող ընտրողները կարող են քվեարկել այլ տեղամասում:

Պատասխան՝ այո, եթե սահմանված կարգով դիմում են ներկայացրել լիազոր մարմին՝ ըստ հաշվառման վայրի ընտրողների ցուցակից ժամանակավորապես դուրս գալու և իրենց նախընտրած վայրի մատչելի ընտրական տեղամասի ընտրողների ցուցակում ընդգրկվելու մասին:

Չարք 125. Տեղամասային կենտրոնում ինչպե՞ս են տեղադրվում քվեարկության խցիկները՝

Պատասխան՝ այն դիրքով, որ ընտրողը քվեարկելիս լինի հանձնաժողովին դեմքով, և բացառվի թիկունքում մարդկանց տեղաշարժը, ինչպես նաև ընտրողի ազատ կամքի արտահայտման նկատմամբ վերահսկողության ցանկացած հնարավորություն:

Չարք 126. Քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների թիվը քվեարկության օրը տեղամասային ընտրական հանձնաժողովները ի՞նչ պարբերականությամբ են հաղորդում ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներին՝

Պատասխան՝ երեքժամյա պարբերականությամբ:

Չարք 127. Շրջիկ արկղով քվեարկությունը անցկացվում է՝

Պատասխան՝ քվեարկության գաղտնիության պահպանմամբ:

Չարք 128. Ընտրական հանձնաժողովի նիստերին, իսկ քվեարկության ընթացքում նաև քվեարկության սենյակում կարող են ներկա գտնվել՝

Պատասխան՝ յուրաքանչյուր զանգվածային լրատվության միջոցը ներկայացնող մեկ լրագրող և մեկ լուսանկարիչ կամ տեսաձայնագրման մեկ օպերատոր:

Չարք 129. Ո՞վ է ստորագրում, կնքում և տեղադրում պարկում քվեարկության ավարտին տեխնիկական սարքավորման միջոցով տպվող տեղեկանքը՝

Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նախագահը:

Չարք 130. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի նիստում՝ քվեարկության ժամանակ հանձնաժողովի անդամը կարող է քվեարկել՝

Պատասխան՝ կողմ կամ դեմ:

Չարք 131. Հանձնաժողովների ինչպիսի՞ համակարգ է կազմավորվում ընտրությունների կազմակերպման և անցկացման նպատակով՝

Պատասխան՝ ընտրական հանձնաժողովների եռաստիճան համակարգ՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովներ և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներ:

Չարք 132. Ո՞ր հանձնաժողովներն են գործում մշտական հիմունքներով՝

Պատասխան՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը և ընտրատարածքային ընտրական հանձնաժողովները:

Հարց 133. Վստահված անձը և դիտորդը իրավունք չունեն՝

Պատասխան՝ միջամտելու ընտրական հանձնաժողովի աշխատանքներին, ընտրական հանձնաժողովի անդամներին տալու ցուցումներ, միջամտելու քվեարկության ընթացքին:

Հարց 134. Տեղաշարժման դժվարություններ ունեցող ընտրողների համար մատչելի ընտրական տեղամասերի ցանկը հրապարակվում է՝

Պատասխան՝ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի համացանցային կայքում:

Հարց 135. Տեսախցիկների տեսադաշտում պետք է լինեն՝

Պատասխան՝ քվեատուվիչը, ընտրողների գրանցման, քվեարկության ծրարների և քվեաթերթիկների հատկացման, նաև քվեարկության արդյունքների ամփոփման գործընթացները:

Հարց 136. Ինչպե՞ս կարող են տեղամասային ընտրական հանձնաժողովների անդամներն ընդգրկվել իրենց ընտրական տեղամասի՝ ըստ գտնվելու վայրի ընտրողների ցուցակում՝

Պատասխան՝ սեփական դիմումի հիման վրա:

Հարց 137. Քանի՞ անդամ ունի տեղամասային ընտրական հանձնաժողովը՝

Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովն ունի առնվազն 7 անդամ.

Հարց 138. Տեղամասային ընտրական հանձնաժողովում անցկացվող վիճակահանությունների արդյունքները գրառվում են՝

Պատասխան՝ տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում:

Հարց 139. Եթե վստահված անձը գտնում է, որ քվեարկության ընթացքում տեղի է ունեցել Ընտրական օրենսգրքով նախատեսված քվեարկության կարգի խախտում, ապա՝

Պատասխան՝ իրավունք ունի պահանջելու, որ իր գնահատականն արձանագրվի տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի գրանցամատյանում: